

Lausuntopyyntö maakuntien rahoitusta koskevan lakiluonnoksen (HE15/2017) täydentämiseksi(VM023:00/2017)(VM/504/03.01.00/2017)

83/00/2017

Khall 27.03.2017 § 98

Valmistelija: kunnanjohtaja Anne Ukkonen
puh. 040 545 4594
etunimi.sukunimi@luumaki.fi

Valtiovarainministeriö pyytää 10.3. päivätyllä kirjeellään lausuntoa luonnoksesta hallituksen esityksen täydentämiseksi maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan täydennettäväksi 2.3.2017 annettua lakiehdotusta siten, että maakuntien rahoitusjärjestelmää voitaisiin käsitellä kokonaisuutena kaikkien maakunnan vastuulle siirtyvien tehtävien osalta. Eduskunnan käsittelyssä olevassa lakiehdotuksessa on ollut tähän saakka mukana sosiaali- ja terveydenhuollon, ympäristöterveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien rahoitusta koskevaa sääntelyä.

Täydennysesitys sisältää ehdotukset myös rahoituksen määrittelyn aluekehittämisen ja rakennerahastotoiminnan, elinkeinojen edistämisen, alueiden käytön ohjauksen ja suunnittelun, maatalous- ja viljelijäntukihallinnon, maatalous- ja turkistarhayrittäjien lomitukseen, vesivarojen käytön ja hoidon, vesien ja merenhoidon, rakentamisen ohjauksen, kulttuuriympäristön hoidon, maakunnallisen identiteetin ja kulttuurin edistämisen, ympäristötiedon tuottamisen ja jakamisen sekä maakunnille lain perusteella erikseen säädettyjen tehtävien osalta.

Lisäksi lakiluonnosta esitetään täsmennettävän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimitiloihin myönnettyjä valtionavustuksia koskien. Esitettävällä säännöksellä varmistettaisiin, että uudistuksen toimeenpanon seurauksen kunnilta tai kuntayhtymiltä ei ryhdytä perimään myönnettyjä valtionavustuksia, mikäli käyttötarkoituksen, hallinnan tai omistusoikeuden muutos tai jääminen kokonaan pois käytöstä ei johdu kunnan tai kuntayhtymän vaikutusmahdollisuuksien piirissä olevasta syystä, vaan uudistuksen toimeenpanosta. Tämän muutoksen olisi tarkoitus tulla voimaan 3/2018 alkaen.

Lausunnot pyydetään toimittamaan valtiovarainministeriön kirjaamoon 13.4.2017 mennessä joko sähköpostitse tai postitse.

Lakitekstin merkittäviä lisäyksiä ja täydennyksiä

STM:n mukaan valtion sote- rahoituksen on arvioitu olevan vuositasolla noin 17,7 mrd. Nyt lausunnolla olevan lakiluonnoksen täsmennysten mukainen muita palveluja koskeva summa, joka siirtyisi maakunnille, on karkeasti laskettuna reilu 1 mrd euroa. Suurimmat rahoitettavat toiminnot ovat ELY- keskusten, TE-toimistojen sekä lomituspalvelujen rahoittaminen. Lisäksi nykyisten toimijoiden vastuulla on myös rahoitusosuuksia, jotka säilyvät jatkossakin valtion erillismomenteilla, koska ne ovat pääosin Euroopan Unionin välitettäviä varoja tai rahoitus on kohdennettu erityisille paikallisille kohteille, kuten porotalouteen. Näiden kokonaisuuksien rahoituksen summaa on vaikea määritellä vuositasolla, koska osoitetut rahoitukset on

määritelty pääosin 2 tai 3 vuoden ajalle. Kyseessä on kuitenkin noin vajaat 4 mrd. Maakunnat tulisivat useissa näissä rahoituksissa välittäjäorganisaatioiksi esimerkiksi nykyisten ELY-keskusten sijaan. Sekä yleiskatteellisen rahoituksen että välitettävän rahoituksen kokonaisuutta on tarkoitus simuloida maakunnittain syksystä 2017 alkaen.

Lakiluonnoksessa todetaan, että maakuntia ohjataan tehokkaaseen toimintaan, josta hyviä kokemuksia on kertynyt mm. ELY-keskusten ja TE-toimistojen palvelujen keskittämällä.

Uudet rahoitettavat palvelut ja niiden kriteerit huomioiden maakuntien yleiskatteellinen rahoitus jakaantuisi seuraavasti: 10,853% asukas pohjaisesti, 84,334% sote- tarvetekijöiden pohjalta, 2,951 % kasvupalvelukerroin, 0,916 % maatalousyritysten määrän pohjalta ja 0,946 % Hyte- edistämiskriteerien pohjalta.

Uutena tekijänä laskentaan on tullut kasvupalvelukerroin ja sen kriteeristö. Kasvupalvelujen rahoitusosuuden laskennassa käytetään kolmea kerrointa: Kasvupalvelukerointa, maatalousyrityskerointa sekä asukastiheyskerointa, joita hyödynnetään rahoituksen määrittelyssä. Kasvupalvelukertoi- meen vaikuttavat työttömien työnhakijoiden määrä (60 %), työttömyysaste (15 %) ja yritysten toimipaikkojen lukumäärä (25 %) suhteessa koko maan lukuihin. Kertoimien perushinnoista määrätään asetuksilla.

Maaliskuisen lakiesityksen pohjalta uudet kriteerit otetaan käyttöön viiden vuoden aikana portaittain, jotta sopeutuminen uuteen sujuu mahdollisimman hallitusti. Laskelmia on päivitetty ja täydentävän lakiluonnoksen perusteluteksteissä kuvataan, että Etelä-Karjalan maakunnan kokonaisrahoitus näyttäisi vuodesta 2017 vuoteen 2024 muuttuvan hieman positiiviseen suuntaan. Asukaskohtaisesti rahoitusosuus näyttäisi kohoavan, mutta rahoitusriski liittyy mahdollisesti vähenevään väestömäärään.

Rahoituksen kehittymistä kokonaisuutena onkin vaikea arvioida, koska rahoituksen kokonaismäärä riippuu tarkentavista laskelmista sekä asukas- määrän kehityksestä. Lakiluonnoksen arvio perustuu vuoden 2017 talous- arviotietoihin sekä useamman maakunnan yhteisten ELY- keskusten ja TE- toimistojen osalta laskennalliseen rahoituksen jakoon. Etelä-Karjalan rahoituksen arvioinnissa tämä laskennallinen jako Kymenlaakson kanssa aiheuttaa rahoituksen arviointiin yhden lisäriskitekijän.

Vuoden 2019 rahoitus määrittyy vuosien 2017 TP ja 2018 TA pohjalta näiden keskiarvona. Jatkossa huomioidaan kulujen kasvusta johtuva rahoituksen kasvu maakuntaindeksiin perusteella lisättynä enintään + 0,5 % sote- palvelujen osalta. Muiden kustannusten osalta huomioidaan vain palkka- kustannusten 30 % osuus tuohon ylimääräiseen indeksin ylittävään rahoituksen maksimikasvuun. Näin ollen esimerkiksi ostopalveluista johtuvaa hintojen nousua ei huomioitaisi kasvupalveluissa. Mikäli tilastokeskus ei ole saanut virallisia (tilinpäätös) tilastoja laskentaan tai vuoden 2019 tarkistukseen, tehdään vielä vuonna 2020 tarkistuslaskelmat ja uudet toteutuslaskelmat ovat rahoituksen määräytymisen pohjana vasta vuodesta 2021 alkaen.

Ehdotus

Kunnanjohtaja Anne Ukkonen

Kunnanhallitus toteaa lausuntonaan, että se yhtyy Etelä-Karjalan Liiton lausuntoon. Rahoituksen osalta on tarkasteltava kokonaisvaikutukset myös kuntiin, ettei rahoitusratkaisilla heikennetä kuntien taloudellista asemaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa 30.3.2017

Anne Ukkonen
kunnanjohtaja, pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä 29.3.2017

Annettu postin kuljetettavaksi

30.3.2017

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät:

94-98, 102-103, 108

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

99-101, 104-107

Hallintolainkäyttölain 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät:

99-101, 104-107

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus- viranomainen ja aika

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Luumäen kunta
Kunnanhallitus
Linnalantie 33
54500 TAAVETTI
sähköpostiosoite: kunta@luumaki.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Itä-Suomen hallinto-oikeus
 Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64
 Postiosoite: PL 1744
 70101 KUOPIO
 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
 Puhelin: 02956 42502
 Faksi: 02956 42501

Kunnallisvalitus, pykälät: Valitusaika 30 päivää

Hallintovalitus, pykälät: Valitusaika 30 päivää

Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Pykälät: Valitusaika

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirja

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.